



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 175/2019-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Michal Mandzák, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základných práv podľa čl. 47 a čl. 48 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/3 Gn 1185/18/1000-2 z 12. júla 2018 a takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť Mag. [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. septembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základných práv podľa čl. 47 a čl. 48 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/3 Gn 1185/18/1000-2 z 12. júla 2018 (ďalej len „napadnuté upovedomenie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupuje v trestnej veci sp. zn. IV/3 Gn 380/18/1000 v procesnom postavení osoby, proti ktorej smeruje podané trestné oznámenie, avšak nie je osobou obvinenou.

3. Napadnutým upovedomením nebolo vyhovené opravnému prostriedku sťažovateľa proti postupu prokurátora generálnej prokuratúry, ktorý nevyhovel jeho žiadosti o nahliadnutie do vyšetrovacieho spisu.

4. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že generálna prokuratúra sa v napadnutom upovedomení nedostatočným spôsobom vysporiadala so skutočnosťou, že sťažovateľ je v postavení podozrivej osoby v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (ďalej len „smernica“) a že nesprístupnením trestného spisu, resp. neumožnením do neho nahliadnuť sa neprípustným spôsobom zasahuje do jeho práva na obhajobu.

5. Sťažovateľ zdôrazňuje, že proti oznámeniu o nesprístupnení spisu podal opravný prostriedok v súlade s čl. 8 ods. 2 smernice, o ktorom mal podľa jeho názoru rozhodovať súd, nie generálna prokuratúra. V dôsledku uvedeného malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 47 charty. Sťažovateľ tiež poukazuje na to, že vnútroštátna úprava nepozná právo na účinný prostriedok nápravy v súvislosti s porušením práva na prístup k spisu, ktoré je zaručené smernicou.

6. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol: „1/ Základné právo sťažovateľa Mag. ██████████ podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej Únie a čl. 48 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie Upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 12.07.2018, sp. zn. IV/3 Gn 1185/18/1000-2 porušené bolo.

2/ Zrušuje sa Upovedomenie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 12.07.2018, sp. zn. IV/3 Gn 1185/18/1000-2.

3/ Generálna prokuratúra Slovenskej republiky je povinná uhradiť trovy právneho zastúpenia...“

7. Ústavná sťažnosť bola pôvodne pridelená sudkyňi spravodajkyňi Ľudmile Gajdošíkovej, ktorej uplynulo funkčné obdobie sudkyne ústavného súdu 16. februára 2019. Do tohto dňa nebolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa rozhodnuté. Plénum ústavného súdu prijalo 16. októbra 2019 Dodatok č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“). Podľa čl. X bodu 5 rozvrhu práce boli nevybavené veci sudcov, ktorých funkčné obdobie uplynulo 16. februára 2019, prerozdelené medzi sudcov menovaných do funkcie 10. októbra 2019, a to náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov. Ústavná sťažnosť bola pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce bola prejednaná vo IV. senáte ústavného súdu, ktorý pracuje v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Libor Duľa a Ladislav Duditš (členovia senátu).

## II.

### **Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava**

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

### **III.**

#### **Posúdenie vecí ústavným súdom**

10. Z citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je okrem iného posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú

sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

11. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že v napadnutom upovedomení absentuje dostatočné odôvodnenie vo vzťahu k tomu, že sťažovateľ je v postavení podozrivej osoby v zmysle smernice a že nesprístupnením trestného spisu sťažovateľovi sa neprípustným spôsobom zasahuje do jeho práva na obhajobu. Sťažovateľ taktiež namieta, že o ním podanom opravnom prostriedku nerozhodoval súd, ale generálna prokuratúra.

12. Pokiaľ sťažovateľ namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého upovedomenia, ústavný súd poukazuje na túto jeho časť: *«Vyššie uvedený záver je v plnom súlade aj s ustanovením čl. 7 ods. 1, ods. 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (ďalej len „smernica“), na ktorú sa vo svojom podaní odvolávate, i keď smernica ako forma právneho aktu Európskej únie nie je priamo vykonateľná a je záväzná len pre štát, nie jeho justičné orgány. Štát má povinnosť smernicu prevziať do vnútroštátneho právneho poriadku. Keď tak neurobí, alebo urobí nesprávne či neúplne, zodpovedá za to štát. Vnútroštátne orgány však nekonajú podľa smernice, ale podľa vnútroštátneho práva. Čl. 7 ods. 1 tejto smernice upravuje právo na nahliadnutie do spisu iba vo vzťahu k osobe, ktorej osobná sloboda bola obmedzená, k čomu v tejto trestnej veci nedošlo. Čl. 7 ods. 2 smernice zabezpečuje podozrivým alebo ich advokátom prístup ku všetkým dôkazom, ktoré majú v držbe príslušné orgány, svedčiace v prospech či neprospech týchto osôb, aspoň vtedy a tak, aby sa zaručilo „spravodlivé súdne konanie a príprava obhajoby“. To znamená, že príslušné subjekty musia byť zoznámené s obsahom vyšetrovacieho spisu najneskôr v čase podania obžaloby. Aj s poukazom na čl. 7 ods. 3 smernice sa „prístup k materiálom uvedeným v ods. 2 smernice poskytne včas, aby sa tým umožnilo účinné uplatnenie práva na obhajobu,*

*a najneskôr pri podaní obžaloby súdu na účel vynesenia rozsudku“. V predmetnej trestnej veci však k úkonu skončenia vyšetrovania alebo k podaniu obžaloby nedošlo.*

*Do pozornosti vám dávam aj čl. 7 ods. 4 smernice, ktorý obsahuje analogické ustanovenie ako Trestný poriadok v § 69 ods. 2, podľa ktorého „pokiaľ nie je ohrozené právo na spravodlivý proces, možno prístup k určitým materiálom odmietnuť, ak by takýto prístup viedol k vážnemu ohrozeniu života alebo základných práv inej osoby alebo ak je odmietnutie prístupu nevyhnutné na ochranu dôležitého verejného záujmu, ako napríklad v prípade, ak by prístup mohol ohroziť prebiehajúce vyšetrovanie alebo vážnym spôsobom poškodiť bezpečnosť členského štátu, v ktorom trestné konanie prebieha“.*»

13. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého upovedomenia konštatuje, že sťažovateľ dostal na svoju námietku týkajúcu sa neprípustného zásahu do jeho práva na obhajobu dostatočnú a presvedčivú odpoveď.

14. Nad rámec uvedeného ústavný súd rovnako ako generálny prokurátor Slovenskej republiky poukazuje na to, že vo veci sťažovateľa (ešte) nedošlo ku skončeniu vyšetrovania či k podaniu obžaloby.

15. Pokiaľ sťažovateľ namieta, že o ním podanom opravnom prostriedku nerozhodoval súd, ale generálna prokuratúra, ústavný súd poukazuje na konštatovanie generálnej prokuratúry o tom, že smernica ako forma právneho aktu Európskej únie nie je priamo vykonateľná a je záväzná len pre štát, nie jeho justičné orgány. Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje aj na čl. 8 ods. 2 smernice, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby podozrivé alebo obvinené osoby alebo ich advokáti mali právo namietať v súlade s postupmi ustanovenými vo vnútroštátnom práve proti neposkytnutiu informácií alebo proti odmietnutiu poskytnúť tieto informácie príslušnými orgánmi v súlade s touto smernicou.

16. Ústavný súd konštatuje, že takýto postup ustanovený vo vnútroštátnom práve bol v prípade sťažovateľa dodržaný.

17. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sa ústavný súd ďalšími v nej uvedenými nárokmi nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2019

Miroslav Duriš  
predseda senátu